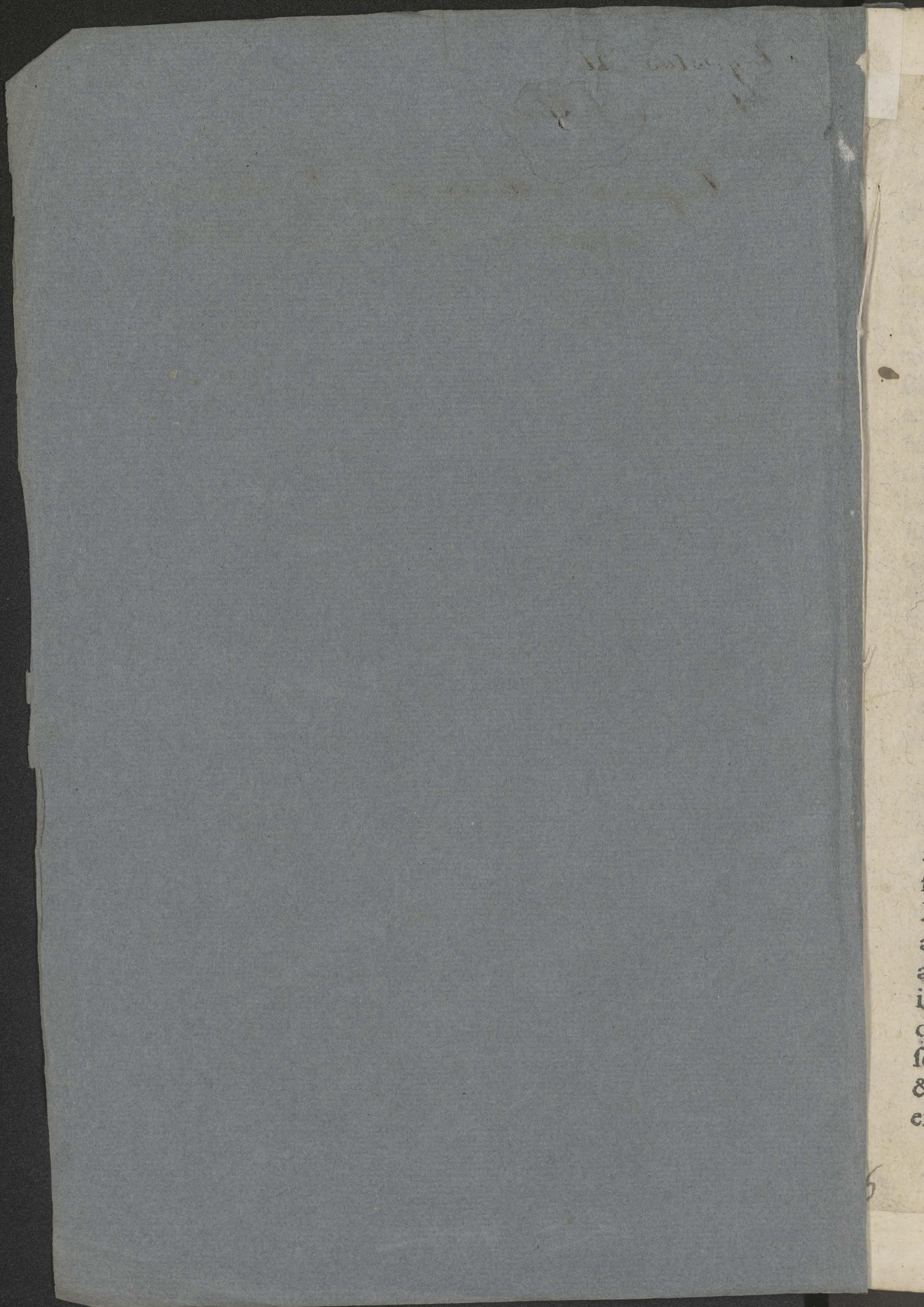
Augustus II
Polonarum Rex
1716.

Confutatio Manifesti a D. Leduchowski vulgati die 27 Januarii 1716.

Confutatio Manifesti à D. Leduchowski vulgati. Die 27. Januarij. Anno 1716.

Anifestum à D. Leduchowski nuper vulgatum, & pro more suo, calumnijs, undique refertum, refellere animus est; præmissâ tamen prius brevi & paulò altiùs repetitâ rerum informatione, ad meliorem materiæ de quâ agitur, intelligentiam.

Anno præterito, Primas Regni & Supremi Duces eductionem Copiarum auxiliarium à Rege efflagitarunt, & quidem æstivo tempore, & durante adhuc bellicâ expeditione in Pomeraniâ; sed solidis argumentis demonstrato periculo ex hac præcoci Copiarum eductione imminenti (cujus funestos re ipsâ sensisset effectus Polonia, ni præsentiâ militis Saxonici, illis obviam itum esset) ut & diffidentiâ, & dissensione, hinc sine dubio inter fœderatos septentrionales, oriundis, moramq; operationibus Pomeranicis, tanti cæterùm momenti, allaturis; promisit Serenissimus REX se, simul ac finis Expeditioni Pomeranicæ impositus foret, copias suas educturum. His & Primas & Duces acquieverunt. Ipse Rex tùm; ut propiori accessu ad loca ubi bellum gerebatur, hujus finem acceleraret, eòque citiùs promissa de eductione adimpleret, cùm, ut subsidia, militi suo in Poloniâ alendo, compararet, Saxoniam petijt; præmisso ante discessum severiori edicto, quo ab omni & licentiâ, & excessu prohibebatur miles Saxonicus, utque cum exercitu Regni sese benè haberet, ipsi injungebatur.

 Hic

Hic erat rerum ſtatus, cum Exercitus Regni, (cui poſtea aliquot Minoris Poloniæ Palatinatus ſeſe conjunxerunt) bellum copijs auxiliaribus infert, easque improvisò adoritur; ſicque contemptis & poſthabitis legibus, cauſam ſuam aleæ belli committit. Quis verò in ſimili caſu jus naturalis defenſionis, vimque vi repellendi copijs auxiliaribus competere, neget? Hoc indubitato jure nixus miles Saxonicus ſtrenuè ſeſe defendit, & ipſo facto Confœderatis in ſui perniciem conjuratis demonſtrat, ipſos non ſatis aptam fortè, & ſecuram viam inijſſe, meliùsqué utilitatibus ſuis conſuluiſſe, ſi legibus potiùs quàm armis dimicuiſſent; at jacta erat alea: quæ armorum ſorti commiſſa fuerant, armis decidere conveniebat: Saxones ſub fauſtis Auſpicijs Illuſtriſſimi D. Comitis à Flemming copiarum Regiarũ FeldMareſchalli, Viſtulam renitentibus Confœderatis trajiciunt; & quamvis juxta horum computationem, (accuratam equidem non dixerim, præcipiti enim feſtinatione diſcedentibus, non ſatis temporis ſuppetijſſe, ad rationes ſcrupuloſiùs ſubducendas, valde probabile eſt) ſaxonum tantus numerus ceciderit, ut ſi Dijs placet, ijs cæſis & vulneratis Viſtulæ curſus ſteterit; horum tamen triſtes reliquiæ Confœderatorum retro cedentium veſtigijs inſiſtentes, verſus Leopolim iter intendunt, illosque propè Zamoſcium offendentes, ad pugnam ſe parant, at dum Saxones de pugnâ ſeriò cogitant, Confœderati per Tubicines, eoſquè numero plures, à Comite Flemmingio ſollicitè & repetitis vicibus petunt, ut conſiſtere velit; Datum reſponſum ſe equidem nec velle, nec poſſe conſiſtere, ſed polliceri ſe Confœderatis non inſtiturum, modò à viâ recedant.

Inter hæc, armiſtitium a Confœderatis, duobus Senatoribus committitur proponendum Comiti Flemmingio, qui in diſſidijs inteſtinis ad pacem, quàm ad bellum propenſior, nullamque ſibi partum iri gloriam exiſtimans, ex bello cum ipſis Regis ſubditis geſto, trium dierum armiſtitio conſentit, quo finito, ejusdemq; prorogationem pacis ineundæ causâ cupientes Confœderati, eorum votis iterum annuit Dominus Feldt-Mareſchalcus: Plenipotentiarij & Mediatores ad Pacem perficiendam ab utraque parte nominantur: in hos dico Mediatores Dominus FeldtMareſchalcus & Dominus Palatinus Culmenſis, à parte Exercitus Regij proponuntur; ſed admiſſo primo, alterum videlicet Dominum Palatinum recuſant Confœderati; & quamvis hujus admiſſio ab Exercitu Regio, urgeri, imò obtineri potuiſſet; ab hac prætenſione, in Pacis gratiam, ſpontè ceſſit Dominus Palatinus; indicium certum, quod Confœderatis non ſolum facultas libera ſuffragij & ſententiæ ſuppetierit, ſed & obſequioſiùs illorum, quam Exercitus Regij voluntati indultum ſit.

His peractis ad pacis tractationem proceſſum eſt: utrinque proponuntur conditiones; à parte Regij Exercitus; ut extemplo diſſolvatur Confœderatio, ipſique in proprietatem cedant, quæ armis acquiſiverat: à parte verò Confœderatorum ut educantur copiæ auxiliares, & ab onere contributionum liberentur. Re ab utriuſq; partis mediatoribus bene perpensâ, perſpectâque impoſſibilitate ad compoſitionem unquam perveniendi, quamdiu neutra pars à prætenſo jure recedere vult; medium quæſitum eſt, quo, utrique parti, pari paſſu à prætenſionibus recedenti, ſatisfieret: hoc

autem medium his præsertim conditionibus continebatur; respectu Confæderatorum, ut eis copiarum auxiliarium eductio, sub honoris pignore promitteretur; nexusq; Confœderationis indissolutus maneret ad eductionem usque; quod à Confœderatis in majorem dictæ eductionis fidem postulatum est; respectu verò Exercitûs Regij, ut ipsi interim modicum alimentum suppeditaretur, quod postea ne in illo comparando justos limites excederet Miles, 17. Tymphonum summâ definitum est: ipsum verò eductionis tempus Regi & Reipublicæ definiendum relinqueretur, tanquam utriusq; partis superioribus, & quorum authoritati ultima demùm litis diremptio subest.

His tanquam præcipuis conditionibus, totum Ravense pactum, à Confœderatis postmodûm improbatum & ruptum, continebatur.

Ex rebus supra narratis Lectorem monitum velim, ut sequentia puncta memoriâ teneat.

1. Confœderationem incæpisse eo ferè tempore, quo promiserat REX copias suas educturum, statim atq; finis expeditioni Pomeranicæ impositus foret.

2. Confœderatos, juxta proprium testimonium, nihil aliud in votis habuisse, quam Copiarum auxiliarium eductionem, & ab omni contributione exemptionem: hocque unico fundamento, si fides illis habeatur, totam niti Confœderationem.

3. Confœderatos arma primos arripuisse, & Copias auxiliares offensivè esse aggressos.

4. Sicque aleæ belli prætensiones suas commisisse.

5. Primos armistitium, porrò ejusdem prorogationem, & demùm pacem petijsse.

6. In

6. In hunc finem Plenipotentiarios & Mediatores plenâ potestate munitos, spontè & propriô motu, ad pacificandum elegisse & misisse.

7. Tandem solemne Pacis pactum ab omnibus utriusq; partis cùm Plenipotentiarijs, tum Mediatoribus approbatum, & liberè libenterq; subscriptum, posthabitis honestatis, & bonæ fidei legibus non solum improbasse, sed & rupisse.

Jam ad Articulos Manifesti à D. Leduchowski vulgati respondere mihi incumbit.

Manifestum.

Stanislaus &c. Leduchowski &c.
Mareschalcus Generalis
Reipublicæ Confœderatæ.

Confutatio.

Jam pluries D. Leduchowski demõstratum est, illum æquè falsè, ac ridiculè asseclarum suorum cœtum nomine Reipublicæ indigitare; miror sanè quod adhuc dum phãtasmate illo sibi adblandiatur: sed serò sapiunt Phryges.

Prout hanc Confœderationem nostram non alia intentione inchoavimus & cõstituimus, quàm ut Regia Majestas AUGUSTI II. in tuto servetur, non indigẽdo exterorum auxilijs, sed solùm ijs, quæ validissimo tutamine fidelium subditorum subministrat amor, *& retineantur libertates & leges*

Omnes quotquot novas res moliri, Civitatemq; seditionibus perturbare unquam intenderunt, eandem hanc rationem semper causati sunt, videlicet Legum & Libertatis conservationem, vel restitutionem, ut tanti prætextûs splendore alios in partes suas traherent, at sanè

Manifestum.

leges nostræ in salvo, sine quibus etiam amplissima & potentissima Imperia mera sunt latrocinia.

Ita licet aliquoties ab Exercitibus Sacræ Regiæ Majestatis *stante etiam armistitio angarisati fuerimus, & Fortalitium Zamoscense contra publicam fidem*

fidem

Confutatio.

sanè si quis Legum infractione reus pronunciari debeat, ipsi sunt Confœderati, non verò Copiæ auxiliares, quibus alimentorum suppeditatio, pro præstitis in bello ab ipsâ Republica constituto & adhuc dùm durante servitijs, pro legum, & libertatis violatione, absq; injuriâ haberi nequit. (de hac materia fusiùs tractatur in libello supplici ab Exercitu Regio, D. Feldt-Mareschalco oblato, & hic ad finem adjecto :) Ergo vel alia mente ducti fuerūt Confœderati, (quod maximè verisimile est) quàm ut Legum & libertatis defensionem susciperent : vel sanè falsâ opinione ducti umbram pro corpore, nubemque pro Junone amplexi sunt.

Jam alibi demonstratum est, quod Fortalitium Zamość ad armistitium non pertinuerit, hinc etiam cùm de armistij prorogatione actum, pacisq; ineun-

ineun-

Manifestum.

fidem, Nobilitarium fortunarum, & actorum publicorum depositorium, non sine effusione sanguinis, illiusq; loci Commendantis crudeli occisione, *receptum*, nihilominùs hanc famam, quam hucusquè celebris natio Polona, & sæpè cum dispendio sui conservat, quod licet sibi Ipsa eligat Reges, *tamen illos magis observat quam aliæ nationes hæreditarios Principes; nullum fecimus hostilitatis gressum, habentes in cordibus mitiora consilia.*

Et quàmprimùm per literas Czarea Majestas sese denuntiavit, statim debitâ pro hoc affectu facta gratiarum actione, cõstituimus expedire ad Czaream Maiesta-

Confutatio.

ineundæ gratiâ Ravæ conventum est, ne minima de dicti Fortalitij occupatione, vel quærela, vel mentio injecta est.

Exemplum illius observationis ex Turbis præsentibus peti potest.

Hoc contra veritatem dictum, durante enim trium dierum armistitiô, Confœderati Equitum nostrorum plures hostiliter aggressi sunt, eosque captivos abduxerunt: plùs semel etiam ad loca nobis ad pabulum, in Tomaszow assignata, ipsi pabulatum iverunt.

Quis

jeſtatem noſtrum Legatum.

Poſtea quando nobis denuntiaverũt Senatores noſtri, & Fratres majores, quod habebant certa media ad fundamentalem pacificationem noſtram, idque in Łabunie oretenus confirmaverunt, ſtatim annuimus, *nullis tamen alijs poſitis conditionibus præter illas quæ ſunt baſis noſtri nexûs, videlicet Evacuationem indilatam Exercitus Saxonici ex limitibus noſtris & ceſſationem inſtantaneam omnium in genere & ſpecie contributionum*, & has conditiones tanquam præliminaria Legatis Plenipotentiarijs noſtris ad Tractatum in Ravâ per Senatores noſtros aſſignatum tam in Inſtructione, quam oretenùs commiſimus.

Quis D. Leduchowſki ita loquentem audiens, non credat Cõfœderatos, Copijs auxiliaribus ita fuiſſe ſuperiores, ut hæ ab illis tanquam Victoribus, pacem efflagitare coactæ fuerint? at alio planè modo res ſe habet. Confœderati enim ab Exercitu Regio retrò cedentes, & pugnam detrectantes, armiſtitium primò per quam ſollicitè, tum ejus prorogationem, & pacem demùm requiſiverunt: ergo petentium perſonam ſuſtinentes, ipſos conditiones Pacificationis poſuiſſe, eaſque tales quales D. Leduchowſki aſſerit, videlicet indilatam evacu-

ationem & ceſſationem inſtãtaneam omnium cõtributionum. Quàm ſit rationi abſonum judicet Lector: Quid enim Victores aliud facere, aliud exigere potuiſſent? Quid aliud cœptis audacibus unquam prætexerunt & Confœderati, quam dictæ Copiarum Evacuationis, & Contributionum ceſſationis adeptionem? Ad quid aliud, juxta propriam confeſſionem, arma ſumpſerunt? Atqui ſorti armorum ſemel credita, vel armis decidere oportet, vel ſi altera partium belligerantium pacem expoſcat & ad illam perficiendam Plenipotentiarios & Mediatores omni meliori formâ plenâ poteſtate munitos, mittat; præſumitur à prætenſionibus ſuis plùs minùs recedere velle, (alias cui bono mitterentur Mediatores ſi omnia pacificationis media reſpuere animus eſſet) ni ſibi

Manifeſtum.

Ubi dolendum non per modum mediationis, ſed potiùs viâ compromiſſi ad arbitrium D. FeldtMar: Flemming omnia negotia tractabantur, & quæ non valuit ratio efficere, hæc reſpectus & metus vicinæ Potentiæ acceptare cóègit, nonnullos noſtros Legatos pollicitationibus, alios diris & minis, alios ad conferentiam non admittendo, ad ſubſcriptionem Tractatus, cum æternâ infamiâ & dedecore gentis noſtræ adduxerunt.

ſub

Confutatio.

malæ fidei notam inurere velit; Quod viderint Confœderati.

Iſte Articulus à capite ad calcem omni falſitate falſior eſt. Non ſolùm enim æqua conditio, æqua libertas loquendi, proponendi, agendi, utrique parti fuit; ſed ut jam in Pròémio dictum eſt, majori indulgentiâ voluntati Confœderatorū, quàm Regiĳ Exercitus obſecundatum eſt; ideò etiam ne tantulū quidem à Confœderatorum Deputatis, tunc temporis expoſtulatum eſt. At certè, ſi juxta calumniam D. Leduchowſki, omnia pro arbitrio D. FeldtMareſchalci geſta ſunt, ſummas illi reddere grates tenerentur Confœderati, qui eorum utilitatibus tàm ſtudiosè invigilaverit. Nihil enim niſi proficuum & illis optatum, in Pacto Ravenſi continetur Copiarum eductio, quam ſemper adeò in votis habuerunt, ſub

hono-

Sub tempus cujus Tractatûs, licet stante *armistitio, nulla erat securitas; Sacraria DEI, Domus nobilitares deprædabantur, cõburebantur; uncti DEI & nobiles innocui varijs cruciatibus, & inauditis tormentis afficiebãtur; Postæ nostræ quæ propter communicationem nobiscum inter*

honoris pignore promittitur. Nexus Confœderationis, pro certiore illius eductionis fide, ad dictam eductionem usque indissolutus relinquitur. Copijs auxiliaribus, per breve illud tempus modica, & quæ carere non possunt, alimentatio conceditur quæ postmodùm septemdecim Tymfonum Summa definitur; Eo fine ut vitarentur excessus, qui ex non definitâ, sed arbitrio militis relictâ necessariâ alimentatione, proculdubiò orti fuissent, ut illos re ipsa post ruptam pacem ortos videmus.

Calumniare audacter, semper aliquid hæret; huic præcepto adeò diligẽter paret D. Leduchowski, ut illud in symbolum elegisse non dubitem; nihil à vero magis alienum esse potest, quàm quæ in hoc articulo proferuntur: non Copijs auxiliaribus, quæ enumerantur hîc fla-

ter Ravam & Włodimirz sub salvagardiâ Saxonicâ dispositæ erant, revidebantur, & intercipiebantur, ita ut nec forma fuerit, nec species ulla securitatis, quam sub tempus talium actuum omnes gentes servare conveverunt.

Apposuerunt ad hanc operam & maximè adjuverunt ad intolerabilem Tractatum *insani quidam hujus Patriæ Filij*, qui per tacitos cuniculos, varias machinationes, plus quàm Saxones ipsi (nam ibi fermè nullus Saxo fuit) elaboraverunt hoc opus.

1. Ubi evacuatio Saxonum ad arbitrium Regium rejecta est.

gitia attribui possunt, sed Confœderatorum moribus apprimè conveniunt; quibus plurima facinora obijci possunt Latrocinijs, quàm bellicis gestis similiora. Si vera foret hæc imputatio, quare durante pacificatione de hoc non conquesti sunt Deputati? Quare cum inde ansam sumere debuissent ab omni negotiatione statim absistendi, & re infectâ discedēdi, ad conclusionem usque Pacti cum Juris gentium violatoribus perrexerunt?

Hi insani Patriæ Filij ipsius Leduchowski, & ex Confœderatorum gremio electi Plenipotentiarij fuerunt.

Jam principales rationes rupti pacti Ravensis à Confœderatis allegantur.

1. Non evacuatio ad arbitrium Regium rejecta est, promissa enim simpliciter & absolutè fuit; sed temporis evacuationis definitio.

2. Non

Manifestum. | *Confutatio.*

2. Non ad Regem solùm, sed ad Regem & Rempublicam remissa est definitio illa. REX & Respublica, utriusque Partis dissidentis sunt Superiores. Quid verò æquiùs est, quàm ad ipsos summam dissidiorum decisionem deferre; imò sine crimine læsæ Majestatis ab hoc jure excludi non possunt.

Quid autē sibi metuerint Confœderati ex illa ad Regem & Rempublicam delatione examinare lubet?

Num forsan ipsis volūtas Regis & Reipublicæ suspecta fuit, ita ut crediderint non alia de causa ad hos provocatum fuisse, quam ut evacuatio Copiarum protraheretur? imò se eandem hâc viâ nunquam fore adepturos? at cum brevi de hoc potuissent fieri certiores, quare ante periculum factum, num bonâ vel malâ fide secum ageretur, Tractatum abruperunt? ut saltem

si mala fide secum esset actum, speciem justitiæ & æquitatis huic violationi obtendere potuissent. Aliquot septimanis tota expectatio continebatur. Quodnam fructum ex impatientia sua reportarunt? Num propterea promptiorem Copiarum evacuationem adepti sunt? nonne potiùs coram Orbe toto malam fidem, & voluntatem suam testati sunt? justamque injecerunt suspicionem, se non tam Pacti in executionem, quàm ejusdem executionem timuisse, idq; malâ Ducum voluntate, qui ex rerum perturbatione utilitatem capientes, ab omni Pacificatione abhorrent.

2. *Et à Rege etiam Plenipotentia producta non fuit.*

Cùm Confœderati tam sanctè protestati sint, sibi cum Rege nihil esse negotij, sed cum Exercitu Regio; non Regis, sed Exercitus Plenipotentia opus fuit; verùm hujus defectum, Regis Ratificatio, cumulatè supplevisset.

Non

Manifeſtum.	*Confutatio.*
3. *Contributio tam gravis per Septemdecim Tymfones*, juxta Tariffam 1661. ex fumo quovis, ubique conceſſa eſt.	Non Nomine Contributionis hi 17. Tymfones conceſſi ſunt, ſed ſolummodò in alimentationem, quæ hâc Summâ definita fuit, idque in utilitatem publicam, ut jam dictum eſt ſuprà. Ratio fuit (ut in ipſo Tractatu declaratur) partim ad vitandas omnes colliſiones; partim ne Palatinatus nimiũ aggravarentur tranſitibûs.
4. *Locatio Exercitûs* optimè de nobis meriti, *in tribus tantum Palatinatibus*, videlicet Vołhyniæ, Bracłaviæ & Kijoviæ aſſignata.	At locatio Exercitûs Regij in duobus tantùm Palatinatibus, Ruſſiæ & Podoliæ conſtituta fuit; imò in unico tantùm, promiſſum enim fuit Palatinatum Podoliæ liberum relinquere.
5. *Gvarantia*, quæ pro maximo robore & pondere manutentionis omnium Tractatuum *additur*, *noſtrorum Senatorum appoſita, quaſi ad eluſionem* Reipubl: Cui tot Conſtitutiones Comitiorum, Conſiliorum, & Diplomata nullum attulerunt ſuffragium. Propterea Nos pro-	Quid mirùm ſi guarantiam appoſuerint ij ipſi, quos in Mediatores elegerant Confœderati.

Cre-

Manifeſtum.

procedendo recto & juſto itinere Anteceſſorum Noſtrorum, teſtamur primò coram DEO, uti optimo cordium humanorum Scrutatore, poſtea coram toto mundo, & digniſſimo Regno Poloniæ, ac Provincijs eidem annexis, *quod non ex ullo externo, aut particulari intereſſe, ſed tantùm intuitu ex zelo boni publici* hunc Tractatum pro nullo & invalido, pro damnoſo Libertati, Legibus noſtris, pro lædenti honorem liberæ gentis Polonæ habere volumus, & non tantum illum ratificare, ſed nec acceptare volumus: & seriò commendamus, & jubemus, nè ullibi illius executio fiat.

Præmonemus interea inſanos hujus Patriæ Filios, ut ampliùs ſuper illius viſcera ſævire nolint, dando illis tempus ad reſipi-

ſcen-

Confutatio.

Credat Judæus Apella; at ego nec credam, nec ab ullo Viro æquo credi poſſe exiſtimo.

Sed viciſſim coram omnibus proteſtor, hanc à Confœderatis Tractatûs rejectionem, eſſe bono publico damnoſiſſimam & bonæ fidei, legibusque Divinis & humanis è diametro contrariam.

Præmoneo etiam omnes novis ſtudentes, turbasquè & bella in ſinu Patriæ moventes, & foventes, eaq; de Cauſa ti-

tulo

Manifeſtum.

ſcendum ſex ſeptimanarum à datâ præſenti, ut juxta tenorem Confœderationis Noſtræ ad Nos veniant; nam ſi in præſcripto tempore id non fecerint, ex tunc prævió Univerſali Noſtrô, quod pro tunc publicare demandabimus, pro hoſtibus Patriæ, & invindicabilibus capitibus, quẽlibet nominatim exprimendo illos declarabimus, & bona illorum jure caducô diſtribuemus.

Nunquam tamen *recedendo ab honeſta pace*, abhorrendo Tributorum onus, & non tantùm *oblatam Czareæ Majeſtatis mediationem*, ſed & aliorum publicorum vicinorum noſtrorum acceptare parati. Quæ omnia DEO exercituum committendo, qui ſcit miſereri ſu-

Confutatio.

tulo inſanorum Patriæ Filiorum verè dignos, ut tandem ad bonam frugem redeant.

Quis credat Confœderatos honeſtam Pacem acceptare velle, qui talem à proprijs ſuis, & è gremio illorum electis Plenipotentiarijs conſtitutam & à Mediatoribus approbatam rejiciunt & frangunt: multò ſimiliùs vero eſt ipſos Ducum ſuorum faſcinatione ſeductos

Manifestum.	*Confutatio.*
per egenum & pauperem, hoc Manifestum Nostrũ, ut ad cujusvis faciliùs perveniat notitiam, recommendavimus, ut in omnibus Castris & Paraphijs publicetur. *Datum Włodzimiriæ Die 27. Januarij. Anno 1716.* Sign: Stanislaus Leduchowski.	bello delectari, utinam brevi resipiscant. Quoad Mediationem Czareæ Majestatis & aliorum vicinorum Principum, non solùm perlibenter illam acceptabit Exercitus Regius, sub Regis & Reipublicæ beneplacito, sed & ad totum orbem provocare paratus est.

